

Shrnutí zprávy o případech Eurojustu týkajících se trestné činnosti proti životnímu prostředí

Datum: 29. ledna 2021

Adresa URL: <https://www.eurojust.europa.eu/report-eurojusts-casework-environmental-crime>

1. Trestná činnost proti životnímu prostředí se rychle rozšiřuje a ohrožuje nejen přírodní stanoviště a populace volně žijících živočichů a planě rostoucích druhů, ale celé ekosystémy, životní prostředí a finanční systémy. Tato trestná činnost může vytvářet velmi **vysoké zisky**, představovat poměrně **nízké riziko odhalení** a často ji páchají **organizované zločinecké skupiny**, které působí v celé EU bez ohledu na její vnitřní či vnější hranice.
2. Nárůst trestné činnosti proti životnímu prostředí v kombinaci s jejím **komplexním a nadnárodním charakterem** vyžaduje od správních, donucovacích a justičních orgánů **integrováný a koordinovaný přístup** na vnitrostátní úrovni až po přeshraniční spolupráci na mezinárodní úrovni.
3. V této souvislosti je chvályhodné a vítané, že Evropská komise přijala **Zelenou dohodu pro Evropu**, což je nový plán pro zajištění udržitelnosti hospodářství EU v rámci celé společnosti.
4. **Eurojust**, Agentura Evropské unie pro justiční spolupráci v trestných věcech, má kolektivní schopnost **maximalizovat úsilí vnitrostátních orgánů v oblasti vyšetřování**, aby zajistila účinnost vyšetřování trestné činnosti proti životnímu prostředí a jeho stíhání bez ohledu na hranice.
5. V této zprávě o jednotlivých případech Eurojust přináší stručný a aktuální přehled **právních a operativních problémů** vyplývajících z téměř 60 případů přeshraniční trestné činnosti v oblasti životního prostředí, které byly agentuře postoupeny v letech 2014 až 2018.
6. Zdůrazňuje **osvědčené postupy**, které vnitrostátním orgánům umožnily získávat důvěru, zajistit účinnost vyšetřování trestné činnosti proti životnímu prostředí a jejího úspěšného stíhání i rozvíjet udržitelnou spolupráci nejen v rámci Evropské unie, ale i se třetími zeměmi. Celá řada **příkladů jednotlivých případů** ilustruje, jak zúčastněné země dosáhly společného porozumění právním pojmům, jak si vyměňovaly informace, zapojovaly všechny aktéry nezbytné k přijímání opatření, vytvářely společnou strategii a společně dosáhly pozitivních výsledků.
7. Zpráva rovněž mapuje **hlavní problémy**, které jsou specifické pro vyšetřování trestné činnosti proti životnímu prostředí a její stíhání, a předkládá **doporučení** k lepšímu využití potenciálních výhod účinné a včasné přeshraniční spolupráce, jak je uvedeno níže.
 - (i) Jako předpoklad účinné mezinárodní spolupráce v případech trestné činnosti proti životnímu prostředí je nezbytná účinná **multidisciplinární spolupráce** mezi příslušnými správními, donucovacími a justičními orgány na vnitrostátní úrovni.
 - (ii) Trestnou činnost proti životnímu prostředí je třeba uznat jako **formu organizované trestné činnosti**. To umožňuje využívat širší škálu vyšetřovacích nástrojů a zdrojů a otevírá možnost zahájit přeshraniční vyšetřování.
 - (iii) Je důležité systematičtěji **provádět finanční šetření i vymáhat zisky** plynoucí z trestné činnosti proti životnímu prostředí, a to s cílem eliminovat finanční atraktivitu tohoto druhu trestné činnosti.

- (iv) **Včasné zapojení Eurojustu** umožňuje efektivní mezinárodní spolupráci, koordinaci od počátku vyšetřování, účinnou výměnu informací a rozvoj společných strategií.
- (v) Klíčové **pojmy trestního práva v oblasti životního prostředí** musí být ve všech členských státech EU **více harmonizovány** a vykládány konzistentněji. **Sankce** za trestnou činnost proti životnímu prostředí by rovněž měly být **jednotnější a více odrazující**.